

**PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA NA LEKCJACH HISTORII
W LXIV LO IM. S. I. WITKIEWICZA W KLASACH PIERWSZYCH
OD 2018/19**

[mgr Robert Szuchta]

Przedmiotowy system oceniania z historii dla klas pierwszych Liceum Ogólnokształcącego im. S. I. Witkiewicza opracowany został w oparciu o następujące dokumenty:

1. Rozporządzenie ministra edukacji narodowej z 30 IV 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych, Dz. U. nr 83, poz. 562
2. Szkolny System Oceniania w LXIV Liceum Ogólnokształcącym im. S. I. Witkiewicz w Warszawie.
3. Podstawę programową nauczania historii.
4. Autorski program nauczania historii.
5. Standardy wymagań egzaminacyjnych.

Przedmiotem oceny z historii jest:

1. Wiedza merytoryczna (stopień rozumienia i zapamiętywania nabytych informacji) oraz korelowanie ich z wiedzą wyniesioną z innych lekcji.
2. Rozumienie i umiejętność interpretacji faktów.
3. Praca ze źródłem historycznym, umiejętność pracy z materiałem kartograficznym ikonograficznym, statystycznym, itp.
4. Formułowanie wypowiedzi ustnej.
5. Przygotowanie (odpowiedzi), pracy pisemnej (referat, rozprawka, itp.), prezentacji.
6. Aktywność ucznia na lekcjach i w pracy pozalekcyjnej.

Obszary oceniania:

1. Wiadomości (objęte programem nauczania, ewentualnie poza programowe)
2. Umiejętności:
 - lokalizacji czasowo – przestrzennej omawianych wydarzeń (znajomość mapy)
 - uogólniania, wartościowania, porównywania, wykrywania analogii historycznych
 - analizy i interpretacji tekstu źródłowego
 - dyskusowania
 - stosowania terminologii historycznej i jej rozumienia
 - wykazywania związków przyczynowo – skutkowych, przestrzennych, pomiędzy historią powszechną, ojczyzną, regionalną
 - wykazywania związków pomiędzy poszczególnymi dziedzinami życia politycznego, gospodarczego, społecznego, sfery kultury i ideologii

- łączenia faktów i zjawisk dot. historii Polski z historią powszechną
- porównywania różnych koncepcji politycznych, religijnych i gospodarczych
- gromadzenie informacji przy wykorzystaniu nowoczesnej technologii i różnorodnych źródeł wiedzy historycznej oraz krytyczne ich przetwarzanie.

Sposoby i formy oceniania:

1. Pisemna praca klasowa (sprawdzian)
2. Kartkówki.
3. Odpowiedź ustna.
4. Dłuższa praca pisemna przygotowana w domu.
5. Analiza źródeł różnego typu.
6. Znajomość mapy.

Pisemna praca klasowa (sprawdzian)

1. Pisemną pracę klasową (sprawdzian) przeprowadza się po przerobieniu odpowiedniej partii materiału programowego.
2. Zakres materiału , który obejmie pisemna praca klasowa (sprawdzian), komunikowany jest uczniom co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem.
3. Pracę klasową (sprawdzian) poprzedza lekcja powtórzeniowa, utrwalająca poznane wiadomości i umiejętności. Obowiązkiem ucznia jest przygotowanie się do zajęć. Uczeń nie może wówczas zgłosić nieprzygotowania.
4. Prace klasowe są obowiązkowe.
5. Pisemna praca klasowa (sprawdzian) składa się z trzech części: część I – test wiedzy , część II – praca ze źródłem historycznym, część III – krótka wypowiedź pisemna
6. Prace oceniane są punktowo. Za każde zadanie przyznaje się określoną liczbę punktów. Punkty są sumowane i zamieniane na ocenę według następujących wskaźników procentowych:

100-98%	celujący
97-81%	bardzo dobry
80-71%	dobry
70-61%	dostateczny
60-51%	dopuszczający
50-0%	niedostateczny

7. Pracę klasową napisaną na ocenę niesatysfakcjonującą, uczeń może poprawić. Poprawa jest dobrowolna i odbywa się w ciągu 14 dni od dnia podania informacji o ocenie. Formę poprawy niesatysfakcjonującej oceny z pisemnej pracy klasowej (sprawdzianu) ustala nauczyciel w porozumieniu z zainteresowanym uczniem. Dla wszystkich chętnych ustala się jeden termin poprawy. Ocena otrzymana za poprawę sprawdzianu jest wpisana do dziennika obok oceny z pracy klasowej i ma taką samą wartość. Ocenę można poprawiać tylko jeden raz.

8. Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może napisać go z całą klasą, to powinien to uczynić w terminie uzgodnionym z nauczycielem przedmiotu (w przypadku nieobecności usprawiedliwionej termin zaliczenia wynosi 2 tygodnie od daty napisania sprawdzianu przez klasę, przy dłuższej nieobecności ucznia termin zaliczenia uczeń uzgadnia z nauczycielem).
9. Przy nieobecności nieusprawiedliwionej uczeń może być rozliczony na następnej lekcji.
10. Jeżeli w czasie sprawdzianu uczeń korzysta z niedozwolonych materiałów, wypowiedzi kolegów, otrzymuje ocenę niedostateczną i traci możliwość poprawy oceny.
11. Nauczyciel jest zobowiązany ocenić i udostępnić uczniom pisemne prace klasowe (sprawdziany) w ciągu 21 dni od daty napisania.
12. Sprawdzone i ocenione prace kontrolne nauczyciel przechowuje przez okres jednego roku. Pozostają one do wglądu ucznia i rodziców.

Na pracy klasowej ocenie podlega:

1. Stopień opanowania materiału faktograficznego.
2. Dostrzeganie związków przyczynowo – skutkowych zjawisk i procesów historycznych.
3. Stylistyczna poprawność odpowiedzi (przy wypracowaniu właściwa trójdzielna kompozycja).
4. Umiejętność selekcji i hierarchizacji wydarzeń historycznych.
5. Stopień rozumienia tematu (pytań).
6. Znajomość chronologii, pojęć, postaci historycznych.
7. Określenie rodzaju źródła historycznego, umiejętność jego analizy i interpretacji.
8. Umiejętność porównywania, dostrzegania podobieństw i różnic w procesie dziejowym.
9. Odróżnianie fikcji od prawdy historycznej.
10. Orientacja na mapie.

Odpowiedzi ustne

1. Na początku zajęć lekcyjnych uczeń może być poproszony do odpowiedzi ustnej, w czasie której sprawdzana jest i oceniana wiedza merytoryczna: znajomość faktów historycznych, podstawowych pojęć, umiejętność myślenia przyczynowo - skutkowego, umiejscawiania wydarzeń w czasie i miejscu; umiejętność samodzielnego wnioskowania.
2. Oceniane są na bieżąco z uwzględnieniem indywidualnych możliwości ucznia, zgodnie z wymaganiami na poszczególne oceny.
3. Nauczyciel pyta z 3 ostatnich lekcji lub z materiału powtórzeniowego.
4. Przedmiotem odpowiedzi ustnej może być także analiza i interpretacja źródła historycznego lub ćwiczenie z mapą.
5. Przy odpowiedzi ustnej ocenianiu podlega:
 - Zrozumienie tematu
 - Zawartość merytoryczna

- Argumentacja
 - Wyrażanie uzasadnionych merytorycznie sądów
 - Stosowanie terminologii historycznej
 - Sposób prezentacji (samodzielność wypowiedzi, poprawność językowa, płynność, logiczne myślenie).
 - Umiejętność korzystania z mapy.
 - Znajomość literatury przedmiotu.
6. Kryteria oceny ustnej:

celujący	odpowiedź wskazuje na szczególne zainteresowanie przedmiotem, spełnia kryteria oceny bardzo dobrej, wykracza poza obowiązujący program nauczania, zawiera własne przemyślenia i oceny,
bardzo dobry	odpowiedź wyczerpująca, zgodna z programem, temat przedstawiony na wielu płaszczyznach, swobodne operowanie faktami i dostrzeganie związków przyczynowo-skutkowych między nimi
dobry	odpowiedź zasadniczo samodzielna, zawiera większość wymaganych treści, poprawna pod względem języka, nieliczne błędy, nie wyczerpuje zagadnienia,
dostateczny	uczeń zna najważniejsze fakty, umie je zinterpretować, odpowiedź odbywa się przy niewielkiej pomocy nauczyciela, występują nieliczne błędy rzeczowe,
dopuszczający	niezbyt precyzyjne odpowiedzi na pytania nauczyciela, braki w wiadomościach i umiejętnościach, podanie nazwy zjawiska lub procesu przy pomocy nauczyciela,
niedostateczny	nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności nawet z pomocą nauczyciela, nie udziela odpowiedzi na większość pytań zadanych przez nauczyciela, ma braki w wiadomościach koniecznych

Kartkówki

1. O ilości kartkówek w semestrze decyduje nauczyciel.
2. Kartkówka (15 minutowa) obejmuje materiał z ostatnich trzech lekcji.
3. Nauczyciel ma prawo zrobić kartkówkę bez zapowiedzi. Kartkówka jest obowiązkowa i traktowana jako bieżąca kontrola wiadomości i umiejętności.
4. Ocenie podlega stopień opanowania nabytej wiedzy i umiejętności, poprawność merytoryczna i językowa wypowiedzi.
5. Kartkówki oceniane są punktowo. Za każde zadanie przyznaje się określoną liczbę punktów. Punkty są sumowane i zamieniane na ocenę według wskaźników stosowanych przy sprawdzianach.
6. Ocenę z kartkówki nie podlegają poprawie.

Aktywność na lekcji

1. Aktywność na lekcji jest nagradzana ocenami w pełnym zakresie stosowania. Przez aktywność na lekcji rozumie się: częste zgłaszanie się na lekcji i udzielanie poprawnych odpowiedzi, rozwiązywanie ćwiczeń na lekcji, aktywną pracę w grupie.
2. O ocenie decyduje nauczyciel, który uzasadnia wystawianą ocenę.
3. Za brak aktywności i pracy podczas lekcji uczeń może otrzymać ocenę niedostateczną.

Zadawanie i ocena prac domowych

1. Obowiązkiem ucznia jest systematyczne odrabianie prac domowych.
2. Termin oddawania prac domowych ustalany jest przez nauczyciela w porozumieniu z uczniami i nie podlega zmianie.
3. Nie oddanie pracy domowej w terminie, poza wypadkami uzasadnionymi (choroba), skutkuje oceną niedostateczną.
4. Ocena pracy domowej nastąpi w ciągu 21 dni od czasu jej oddania nauczycielowi.
5. Szczególnym rodzajem pracy domowej jest recenzja artykułu historycznego lub książki historycznej wybranych przez ucznia i zgłoszonych nauczycielowi w każdym trymestrze.
6. Prace domowe odpisane od „kolegi” lub skopiowane z Internetu oceniane są oceną niedostateczną. Praca taka nie podlega poprawie.

Zasady oceniania

1. Na początku roku szkolnego uczniowie są poinformowani przez nauczyciela przedmiotu o zakresie wymagań z historii (zakres wiadomości i umiejętności) oraz o sposobach i zasadach oceniania z w/w przedmiotu.
2. Ocena trymestralna i roczna uwzględnia oceny częściowe wystawiane uczniom za wiedzę i umiejętności z form aktywności obowiązujących na lekcji historii.
3. O ocenie trymestralnej i rocznej ucznia decyduje hierarchia ważności ocen oraz terminowe wywiązywanie się z wykonywania wymaganych prac w danym okresie. Ustala się następującą ważność różnych form aktywności ucznia na lekcjach historii:
 - praca klasowa (sprawdzian),
 - odpowiedź ustna,
 - kartkówka,
 - praca domowa,
 - znajomość mapy,
 - aktywność na zajęciach,
4. Osiągnięte sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych wpływają na podwyższenie oceny.
5. Uczeń ma prawo zgłosić w ciągu semestru 3 nieprzygotowania.
6. Uczeń zobowiązany jest do posiadania na lekcji podręcznika. Decyzja o prowadzeniu zeszytu przedmiotowego należy do ucznia. Notatki prowadzone przez ucznia na lekcji lub ich brak nie podlegają ocenie nauczyciela.
7. Do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe potwierdzone pisemną opinią poradni psychologiczno – pedagogicznej lub

innej upoważnionej poradni specjalistycznej, nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne.

8. Ocena trymestralna lub roczna nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych.
9. Zgodnie z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania osiągnięć edukacyjnych uczniów oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów).
10. Uczeń na bieżąco jest informowany o uzyskanych ocenach. Tryb informowania rodziców o ocenach cząstkowych, ocenie trymestralnej i końcowo rocznej oraz sposobie jej poprawiania precyzuje WSO.

Kryteria oceniania osiągnięć uczniów.

Poziom wymagań wykraczających poza program nauczania (ocena celująca)

Uczeń charakteryzuje się wiedzą wychodzącą poza program oraz znajomością literatury historycznej. Trafnie sytuuje wydarzenia historyczne w czasie i przestrzeni oraz umie prezentować i uzasadniać własne stanowisko. Dogłębnie zna mapę. Samodzielnie selekcjonuje i interpretuje wydarzenia historyczne oraz źródła historyczne. Wysnuwa oryginalne wnioski, dokonuje niezależnych ocen. Dokonuje integracji wiedzy o przeszłości czerpanej z różnych źródeł informacji. Aktywnie uczestniczy w pracach na lekcjach, w kołach zainteresowań. Osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych, olimpiadzie historycznej.

Poziom wymagań dopełniających (ocena bardzo dobra)

Uczeń szczegółowo przedstawia wydarzenia i procesy historyczne. Rozumie i bezbłędnie stosuje terminologię historyczną. Dostrzega i dogłębnie uzasadnia związki przyczynowo – skutkowe i czasowo – przestrzenne. Potrafi samodzielnie oceniać wydarzenia, zjawiska historyczne i postaci, wysnuwać wnioski. Doskonale zna mapę. Umiejętnie interpretuje źródła historyczne. Ma umiejętność: porównywania różnych opinii, poglądów i ocen, rozróżniania informacji od komentarzy i dokonywania ich krytycznej analizy. Umie zestawiać i przedstawiać sprzeczne racje. Wykazuje zainteresowanie problematyką historyczną, samodzielnie poszerza wiedzę, bezbłędnie wywiązuje się ze stawianych przed nim zadań, a także samodzielnie się ich podejmuje.

Poziom wymagań rozszerzających (ocena dobra)

Uczeń w stopniu znacznym opanował programową wiedzę. Przedstawia materiał rzeczowy bez poważniejszych błędów. Ukazuje większość związków i relacji pomiędzy faktami i wydarzeniami, ale nie w pełni poprawnie. Dość poprawnie stosuje pojęcia. Umie odtwórczo, ale logicznie formułować oceny i wnioski oraz interpretować fakty i zjawiska historyczne. Z drobnymi błędami potrafi je umiejscowić w czasie i przestrzeni. Opanował w stopniu dobrym znajomość mapy. Poprawnie interpretuje źródła historyczne. Wykazuje aktywność na zajęciach; dobrowolnie podejmuje się stawianych przed nim zadań.

Poziom wymagań podstawowych (ocena dostateczna)

Uczeń wykazuje się znajomością podstawowych wiadomości historycznych, ograniczoną umiejętnością ich analizy przyczynowo – skutkowej. W niewielkim stopniu podejmuje próbę oceny wydarzeń i zjawisk historycznych. W zakresie podstawowym operuje czasem i

przestrzenią. Przeciętnie opanował znajomość mapy i analizę źródeł historycznych. Poprawnie stosuje część terminologii. Formułuje wnioski w znacznej części poprawne. Posługuje się przeciętnym językiem i niewielkim zasobem słów.

Poziom wymagań koniecznych (ocena dopuszczająca)

Uczeń mimo wyraźnych luk, błędów i niedociągnięć w nauce potrafi przy pomocy nauczyciela opanować wiadomości i umiejętności konieczne, istotne dla dalszego etapu kształcenia. Formułuje powierzchowne wnioski i płytkie oceny wydarzeń oraz postaci, wykazuje niewielką znajomość chronologii i terminologii oraz błędnie lokalizuje fakty historyczne w przestrzeni. Bardzo słabo opanował znajomość mapy i umiejętność analizy źródeł historycznych. Operuje językiem bardzo prostym, ubogim pod względem leksykalnym.

Ocena niedostateczna

Uczeń opanował minimum (ok.30 % podstawowego materiału rzeczowego i terminologii historycznej). W sposób błędny i niedojrzały formułuje oceny i wysnuwa wnioski. Nie posiada umiejętności umiejscawiania w czasie i przestrzeni. Popęnia poważne błędy chronologiczne. Nie opanował znajomości mapy, nie potrafi analizować źródeł historycznych. Nie rozumie i nie potrafi wykonać prostych zadań nawet przy pomocy nauczyciela. Odznacza się brakiem systematyczności i chęci do nauki oraz biernością na lekcji. Jego język jest prosty i niekomunikatywny. Poziom wiedzy i umiejętności uniemożliwia mu kontynuowanie nauki na wyższym szczeblu kształcenia.

Opracował: Robert Szuchta
[nauczyciel historii w LXIV LO]